

Under hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 62 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala

a) att de synpunkter, som i det föregående anlagts i fråga om medelsanvisningen under anslaget Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m. till täckande av vissa utgifter för koncentrerade rationaliseringsinsatser i övre Norrland, bör beaktas,

b) att den under nyssnämnda anslag föreslagna posten om 200 000 kronor, som avses skola stå till Kungl. Maj:ts förfogande, utom annat bör utnyttjas till stödjande av tillfällig forsknings- och försöksverksamhet med särskild inriktning på förhållandena inom det norrländska jordbruket, samt

c) att av under femte huvudtiteln, anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande, anvisade medel under nästa budgetår bör användas minst 2 000 000 kronor inom de nya skogsvårdsområden i de fyra nordligaste länen som avses att upprättas med stöd av medel från anslaget Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. samt minst 2 000 000 kronor för åtgärder inom med stöd från sagda anslag tidigare inrättade skogsvårdsområden inom lappmarken.

Stockholm den 21 mars 1960

Uno Hedström

E. Hj. Nyström

Nr 552

Av herr **Jacobsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående vissa norrlandsfrågor.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 62 angående vissa norrlandsfrågor förordas en sådan omläggning av det särskilda statsstödet till det norrländska jordbruket att ökade möjligheter skapas för en »koncentrerad statlig insats inom vissa utvalda geografiska områden i övre Norrland för att där genom driftrationalisering samt inre och yttre rationalisering medverka till uppbyggnaden av fullt bärkraftiga, på längre sikt bestående brukningsenheter».

För att möjliggöra den ifrågasatta omläggningen föreslås en omdisponering av nu utgående anslag till produktionsfrämjande åtgärder i Norrland, ävensom ianspråktagande för ändamålet av medel som med nu gällande ordning skulle ha utgått över anslaget Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område såsom fraktbidrag för fodermedelssändningar till de båda nordligaste länen.

Vidare föreslås en minskning av nu utgående anslag till skogsvårds- och föryngringsåtgärder inom lappmarken och samtidigt därmed en medelsförstärkning för stöd till skogliga åtgärder inom kustlandet och därmed jämförbara områden i de fyra nordligaste länen.

Det svårgripbara resonemang som föres i propositionen synes närmast leda fram till den ståndpunkten att de statliga insatserna bör koncentreras till vissa begränsade geografiska områden och att utanför liggande bygder lämnas helt åt sitt öde. Med andra ord torde det i propositionen skisserade förfaringssättet närmast leda till att man inom områden där man redan nu klarar sig relativt hyggligt intensifierar upplysnings- och rationaliseringsverksamheten, medan man inom områden med mindre gynnsamma betingelser får sina villkor försämrade.

Den framträdande karaktären av statsdirigerad landsbygdsutveckling som propositionen företräder förstärkes ytterligare genom följande passus i departementschefens anförande:

»Genom att efter hand förlägga verksamheten till nya områden alltefter- som rationaliseringsarbetet slutföres inom de tidigare bearbetade kan så småningom ett nät av upprustade jordbruk skapas i bygder där det befines önskvärt och ändamålsenligt att för framtiden vidmakthålla en jordbruksproduktion av nämnvärd omfattning.» Fortsättningen är även i hög grad fantasieggande: »Gårdarna inom de med ifrågavarande särskilda statsstöd rationaliserade jordbruksområdena kan även tjäna som mönster för jordbrukare inom andra områden i och utanför Norrland.»

När vi ställer oss kritiska till de riktlinjer propositionen företräder innebär detta ingalunda att vi är övertygade om att vare sig nu gällande regler för det norrländska jordbruksstödet är i alla detaljer riktigt utformade eller till sin omfattning tillräckliga.

Vi hyser emellertid den uppfattningen att det statliga stödet i största utsträckning bör syfta till generellt verkande åtgärder, så avpassade att icke jordbruket inom de speciella glesbygdsområdena på grund av sina mindre gynnsamma betingelser ställes i ett oförmånligare läge.

Denna ståndpunkt förstärkes ytterligare av det förhållandet att kombinationen »jord och skog» är särskilt betydelsefull just inom dessa områden, en kombination som även ger möjligheter till försörjning, även om förutsättningarna för en lönande jordbruksdrift i och för sig är mindre gynnsamma.

Ur lokal försörjningssynpunkt men även ur sociala och kommunalpolitiska synpunkter framstår det som i hög grad angeläget att den nuvarande bebyggelsen i stort sett kan hållas intakt. Vikten av att nödig arbetskraft finnes tillgänglig för att tillvarata och förbättra den nationaltillgång som finns i våra väldiga skogsområden torde icke böra underskattas samtidigt som de enskilda människornas önskningar i fråga om valet av boplats, samsättning och miljö inte heller bör utelämnas i bilden.

Dessa synpunkter vinner föga beaktande inom ramen för den »regionala upprustning» som propositionen förutsätter.

Som förut nämnts föreslås i propositionen en minskning av nu utgående

anslag till skogsvårds- och föryngringsåtgärder i lappmarken, motiverad av önskan att nå bästa möjliga skogsekonomiska effekt av anslaget.

Det skall inte bestridas att ett ökat stöd åt skogsvårdsfrämjande åtgärder i kustområdena kan försvaras, men det bör också betonas att förutsättningarna för ett lönande skogsbruk även inom stora delar av lappmarken är gynnsamma.

Ur tidigare berörda allmänna synpunkter framstår det också som angeläget att stödet till skogsnäringen inom lappmarken bibehålles i obeskuren omfattning och sprides till så stora områden som möjligt. Propositionens förslag i denna del synes, icke minst ur nationalekonomiska synpunkter, mindre välbetänkt.

Då de förslag som framlägges i förevarande proposition enligt vårt förmenande icke på ett naturligt och ändamålsenligt sätt löser de problem det här gäller samt dessutom på väsentliga punkter strider mot den nu bofasta befolkningens intressen, vill vi föreslå,

att riksdagen

1) måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 62,

2) besluta att anslaget för fraktbidrag och produktionsfrämjande åtgärder i Norrland samt anslaget för skogsvårds- och föryngringsfrämjande åtgärder inom lappmarken måtte utgå med samma belopp som under innevarande år.

Stockholm den 22 mars 1960

Per Jacobsson

Uno Olofsson

Sten Åkesson

J. Kronstrand

And. E. Johansson

Johan Persson

Gunnar Pettersson

Axel Andersson

Hugo Osvald

Nr 553

Av herr **Jonasson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående vissa norrlandsfrågor.

(Lika lydande med motion nr 680 i Andra kammaren)

Stockholm den 22 mars 1960

Bertil Jonasson

Eric Carlsson

Karl Damström

Birger Gezelius

Stig Stefanson

Einar Persson

Eric Källquist